

ЧЕРНЕЧІ РИЦАРСЬКІ ОРДЕНИ ТА ХРИСТІЯНІЗАЦІЯ СХІДНОЇ ЄВРОПИ

Лицарство

- Лицарство - привілейовани соціальни особливий клас середньовічного суспільства. Традиційно це поняття пов'язують з історією країн Західної і Центральної Європи, де в період розквіту середньовіччя до лицарства, по суті, відносилися всі світські феодалі-воїни. Але частіше цей термін вживають стосовно середніх і дрібних феодалів на противагу знаті.

Лицарські ордени

- Хрестові походи сприяли становленню ідей, звичаїв, моралі лицарства, взаємодії західних і східних традицій. В ході їх в Палестині для захисту та розширення володінь хрестоносців виникли особливі організації західноєвропейських феодалів - духовно-лицарські ордени. До них відносяться орден йоаннітів (1113 р.), орден Тамплієрів (1118 р.) Тевтонський орден (1128 р.).

- Члени ордену давали чернечі обітниці (бідність, відмова від майна, цнотливість, покірність), носили схожі з чернечими шати, а під ними - військові обладунки. Кожен орден мав свій відмінний одяг (наприклад, у тамплієрів - білий плащ з червоним хрестом). Організаційно вони будувалися на основі суворої ієрархії, очолюваної виборним магістром, що затверджується Папою Римським. При магістрі діяв капітул (рада), з законодавчими функціями.

Госпітальєри

- ▣ Суверенний військовий орден Госпітальєрів Святого Йоанна Єрусалимського, лицарів Родосу і Мальти. Найпоширеніші назви: Мальтійський орден, Орден госпітальєрів, Орден іоаннітів, Орден Св. Йоанна Єрусалимського.
- ▣ Мальтійський Орден (Орден Госпітальєрів) виник 1099 року в Єрусалимі, опікувалися із спільноти братів які відносилися до госпіталю Св. Йоанна в Паломниками, хворими

- ▣ Гасло Ордену «Tuitio fidei et obsequium pauperum», тобто «Захист віри та служіння бідним».
- ▣ Засновником його вважається багатий купець-мавр, з Амальфі, який, разом з кількома іншими, домігся у єгипетського халіфа дозволу побудувати в Єрусалимі для паломників притулок і при ньому капелу на честь святої Марії.
- ▣ Для здійснення служб сюди були надіслані бенедиктинские монахи, які отримали назву йоаннітів або госпітальної братії святого Йоанна.

Тамплієри

Бідні Соратники Христа і Соломон (латинська мова: Pauperes commilitones Christi Templique Solomonici), зазвичай відомі як Лицарі Тамплієри або Орден Храму (французька мова: Ordre du Temple або Templiers), були одним з найвідоміших Західних християнських військових орденів. Орден існував протягом приблизно двох століть в Середньовіччя. Орден був заснований після Першого Хрестового походу 1096 року, щоб гарантувати безпеку багатьох європейців, які здійснювали паломництво в Єрусалим після його завоювання.

- Після того, як був захоплений Єрусалим після Першого Хрестового походу в 1099 році, багато європейських паломників подорожували, щоб відвідати те, що вони називали Святими Місцями. Однак, хоча відносно Єрусалимом знаходився під іншим контролем, була зовсім небезпечна частина для паломників. Бандити у великій кількості зазвичай вбивали паломників, під час їх переходу від берегової лінії в Яффі в Святу Землю.

Приблизно в 1119 році, два ветерана Першого Хрестового походу, французький лицар Гуго де Пейн і його родич Годфруа де Сент-Омер, зарекомендували себе як лицарів для захисту паломників. Король Болдуїн Єрусалимський погодився на їх запит, і дав їм місце для штабу на Храмовій горі, в захопленій Мечеті Ала Акса. У храмі Гори була містична легенда, бо це було те саме місце, де, як вважали, були руїни знаменитого Храму Соломона. Хрестоносці, тому іменували Мечеть Аль Акса як Храм Соломона, і саме від цього місця розташування Орден взяв своє ім'я Бідних Лицарів Христа та Храму Соломона, або "храмових" лицарів.

Список перших лицарів Храму (тамплієрів)

- ▣ Гуго де Пейн
- ▣ Годфруа де Сент-Омер
- ▣ Андре де Монбар
- ▣ Пейн де Монплезір
- ▣ Аршамбо де Сент-Ейнан
- ▣ Жофfrey Бізо
- ▣ Рорал
- ▣ Годфруа
- ▣ Гундомер

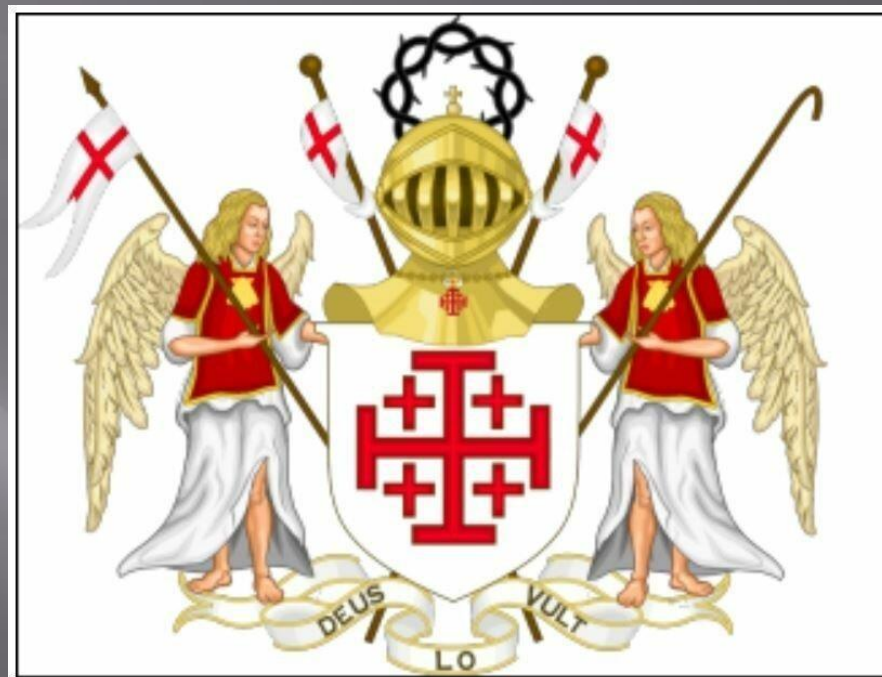

- ▣ Король Філіп IV Французький, будучи в боргах перед Орденом, почав тиснути на Папу Римського Климента V, щоб вжити заходів і позбутися ордена. У 1307 році, король Філіп заарештував багатьох членів Ордена у Франції, їм були представлені неправдиві звинувачення, і багато з них згоріли на вогнищах. У 1312 році, Папа Римський Клемент V, під триваючим тиском від Короля Філіпа, розформував Орден.

Орден Гробу Господнього

Лицарський Орден Святого Гробу в Єрусалимі - католицький лицарський орден, які простежує своє коріння до Годфрі Бульйонського, основного лідера Першого Хрестового походу. Орден почав зароджуватися й розвиватися як змішаний орден священників і братства паломників, кількість яких поступово зростала до великої кількості. Орден був створений в зв'язку з відкриттям Гробу Господнього або могили Ісуса Христа.

У 1099 році, Годфрі Бульйонський прийняв титул "Захисника Святого Гробу Господнього". Остаточне падіння латинського Королівства Єрусалиму після завоювання його мусульманами в 1291 року не припинило ні паломництва до Гробу Господнього, ні звичаю отримання лицарства, а коли збереження Святої Землі було доручено Ордену Францисканців, вони продовжили цей побожний звичай і дали ордену першого Великого Магістра після смерті останнього Короля Єрусалиму (раніше саме королі очолювали Орден).

Тевтонський орден

- ▣ Орден виник наприкінці XII ст. в Палестині під час хрестових походів, в 1198 р. затверджений папою Інокентієм III. Він виник спочатку як госпітальне братство для догляду за пораненими під час облоги фортеці Аккон.
- ▣ Тевтонський орден склався з двох орденів: мечоносців й Ордену лицарів чорного хреста діви Марії. Об'єднання відбулося у 1237 році за наполяганням папи римського Григорія IX.

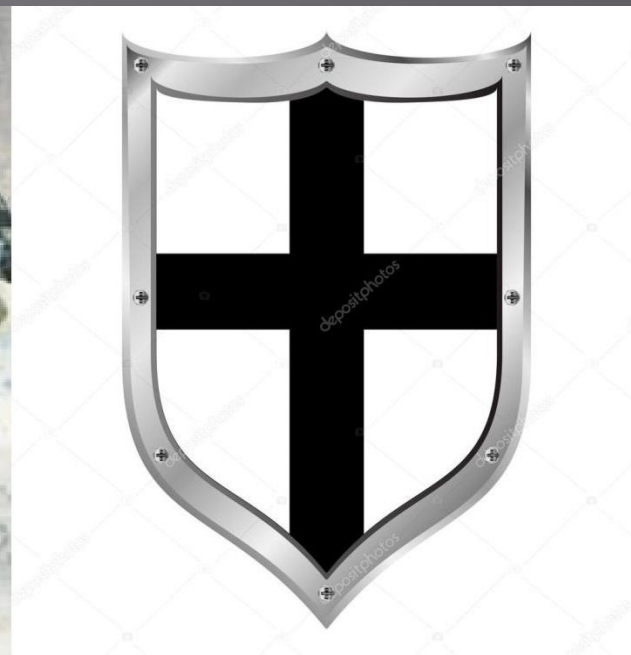

- ▣ Відповідно до статуту Орден складала члени трьох категорій лицарі, які мали право займати вищі адміністративні посади, священники та службові брати. У число лицарів приймалися тільки особи дворянського походження. Серед священників були як вихідці з дворян, так і з простолюдинів. Лицарі та священники давали обітницю довічного служіння Ордену. Службові брати набиралися з недворянських станів і займали нижчі адміністративні та господарські посади.

- Після падіння Єрусалимського королівства Тевтонський орден повертається в Європу. У 1211 - 1225 роках орден діяв на території Угорщини, звідки був вигнаний. У 1226 ордену вкрай пощастило - в тяжку годину орден отримує запрошення мазовецького князя Конрада для християнізації і умиротворення прусів осісти в Хелмінській землі (Польща) на 20 років.
- Члени ордену підтримували сувору дисципліну, особливо під час війни. Страх покарання був основою дисципліни. Орден вів аскетичний спосіб життя, хоча в плані харчування аскетизм був помірним - на війні необхідні сильні чоловіки.

- XIV ст. було часом найбільшого процвітання ордену; завоювання були зміцнені, торгівля й промисловість росли, міста багатіли. В 1309 році гохмейстер Зигфрід Фейхтванген переніс свою резиденцію з Венеції у Марієнбург. Із цього часу Тевтонський орден відмовився від свого релігійного покликання й став державною установою.
- В 1410 році польсько-литовсько-російські війська в битві під Грюнвальді завдали нищівної поразки тевтонському ордену.
- На початку XVI ст. Тевтонський орден припинив своє існування як самостійна держава, протримавшись біля п'яти сторіч. Після секуляризації Тевтонський багато лицарів, що залишилися вірними католицизму, виїхали в Німеччину, склали новий устав ордену й осіли в м. Меріннгеймі, який і залишався їхньою головною квартирою до остаточного знищення ордену.

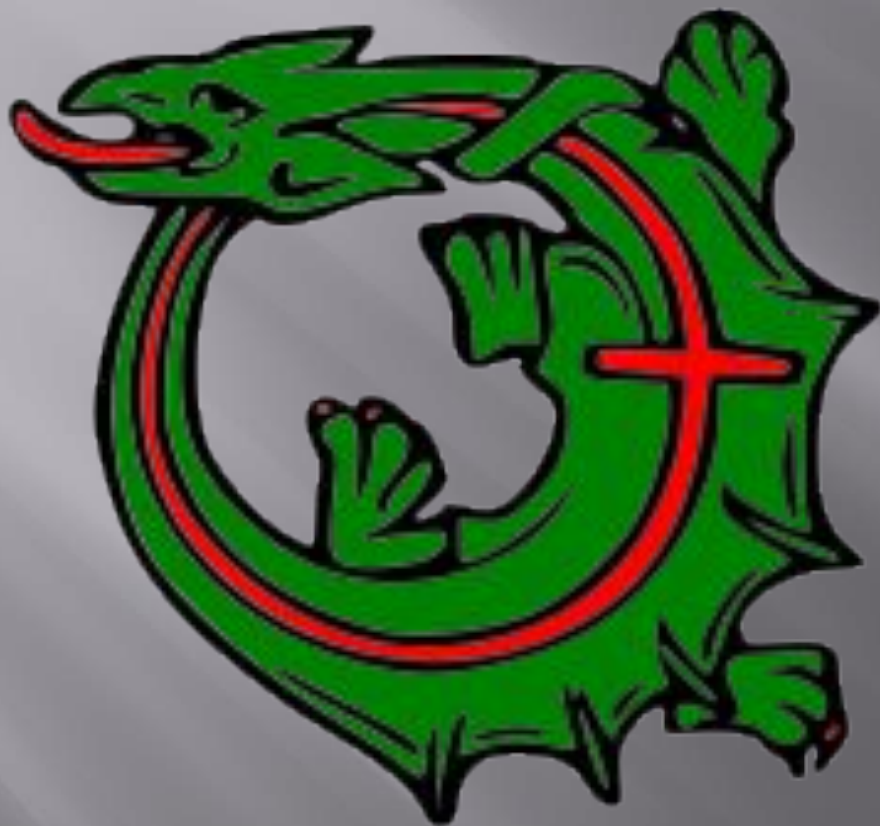
Орден дракона

- Орден Дракона - лицарський орден, заснований імператором Священної Римської імперії Сигізмундом I Люксембургом в 1408 році для охорони Хреста Господнього та боротьби з язичниками, в основному проти турків. Головою ордена вважався Мілос Обилич. Крім нього до складу ордена входило ще 12 лицарів, їх відрізняло зображення дракона на шоломах.

- ▣ Не дивлячись на те, що Орден Дракона мав визнання Ватикану, він ніс на собі відбиток релігійної різноманітності Східної Європи. Крім католиків в нього брали і православних, і протестантів, і євреїв. Це була не просто релігійна толерантність, а радше релігійна байдужість, де основним мотиватором був захист всього регіону спільними зусиллями, а не насадження якоїсь політичної або релігійної ідеї.

- Серед найбільш відомих членів ордена були Вітовт і король Якайло, Влад III Цепеш «Дракула» і його батько - Влад II Дракул. (При цьому саме прізвисько «Дракул» походить саме від назви даного ордена і означає «дракон»). Пізніше, членом ордена був і знаменитий Стефан Баторій. Символом ордена був дракон, що згорнувся кільцем, який пішов від одного з найдавніших символів - Уробороса.

**Домашнє завдання:
Опрацювати
матеріал підручника
ст. 133 – 138,
виписати у зошит
основні дати на
ст. 138**